

Alþingi
Erindi nr. P 122/317
komudagur 27.11.197

Skýrsla starfshóps um dreifða eignaraðild í sjávarútvegi

Inngangur

Samkvæmt gildandi lögum um stjórn fiskveiða (l. nr. 38/1990 og l. nr. 151/1996) er meginreglan sú að aflahlutdeild í þeim tegundum sem sæta ákvörðun um leyfilegan heildarafla er úthlutað til fiskiskipa á grundvelli sögulegrar veiðireynslu. Um flutning aflahlutdeildar á milli fiskiskipa gilda ákvæði 11. gr. l. nr. 38/1990. Meginreglan er sú að flutningur aflahlutdeildar á milli fiskiskipa er frjáls, þó með þeirri takmörkun sem kveðið er á um í 6. mgr. greinarinnar. Á sama hátt eru kaup og sala á fiskskipum með aflahlutdeild frjáls sbr. þó ákvæði 3. og 4. mgr. en þar er kveðið á um forkaupsrétt sveitarfélaga ef selja á fiskiskip til útgerðar sem hefur heimilisfesti í öðru sveitarfélagi en seljandi. Slíkur forkaupsréttur nær þó ekki til aflahlutdeildarinnar sérstaklega. Samkvæmt gildandi lögum eru því engar skorður settar við því hversu há aflahlutdeild fiskiskips í eigu einstakra aðila eða aðila þeim tengdum má vera.

Þann 20. janúar sl. skipaði sjávarútvegsráðherra starfshóp til að fjalla um dreifða eignaraðild í sjávarútvegsfyrirtækjum. Í erindisbréfi starfshópsins segir orðrét:

Starfshópnum verður falið að gera tillögur um reglur varðandi dreifða eingaraðild að útgerðarfyrirtækjum. Hópurinn skal m.a. fjalla um hvort ástæða sé til að setja hámark á hve mikla aflahlutdeild skip í eigu einstakra aðila geta haft og hvort gera eigi kröfu til að eignaraðild að félögum sem hafa forræði yfir aflahlutdeild umfram tiltekin mörk skuli dreifð og félögin opin, t.d. skráð á verðbréfaþingi.

Var Baldur Guðlaugsson hæstaréttarlögmaður skipaður formaður starfshópsins en auk hans voru skipaðir í starfshópinn alþingismennirnir Einar K. Guðfinnsson og Magnús Stefánsson, Andri Teitsson verkfræðingur, Árni Tómasson löggiltur endurskoðandi og Hermann Hansson stjórnarformaður Íslenskra sjávarafurða. Kristján Skarphéðinsson skrifstofustjóri í sjávarútvegsráðuneytinu hefur verið ritari hópsins. Þá hefur Kristín Haraldsdóttir lögfræðingur starfað með hópnunum við frágang lagafrumvarps sem fylgir skýrslu hópsins.

Tillögur starfshópsins

Tillögur starfshópsins eru settar fram í drögum að frumvarpi sem samið var á hans vegum. Samkvæmt frumvarpinu er lagt til að sett verði hámark á leyfilega aflahlutdeild fiskiskipa í eigu einstakra aðila og tengdra aðila. Er gerð tillaga um að tiltekið hámark verði sett á 8 fisktegundir sem sæta ákvörðun um leyfilegan heildarafla. Lagt er til að hámarkið verði 10% fyrir þorsk og ýsu en 20% fyrir ufsa, karfa, grálúðu, síld, loðnu og úthafsækju.

Starfshópurinn telur að með því að setja reglur um framangreint hámark á einstakar tegundir sé hægt að koma í veg fyrir að einstök fyrirtæki verði ofráðandi varðandi veiðar á þeim tegundum, án þess þó að möguleikar þeirra til hagræðingar og sérhæfingar séu um of þrengdir. Miðað við gildandi reglur er ekkert sem kemur í veg

fyrir að eitt fyrirtæki ráði yfir öllum aflaheimildum af loðnu svo dæmi sé tekið en tillögur starfshópsins hafa það hins vegar í för með sér að fjöldi slíkra fyrirtækja geti aldrei orðið minni en fimm. Þá þykir eðlilegt að miða við nokkuð lægri mörk fyrir þorsk og ýsu eða 10%, enda eru þessar tegundir veiddar af flestum þeim skipum og bátum sem leyfi hafa til veiða í atvinnuskyni.

Ekki er gerð tillaga um að sérstakt hámark verði sett á innfjarðarækju, hörpuskel, humar, sandkola, skarkola, skrápflúru, steinbít og langlúru. Starfshópurinn ákvað að miða tillögugerð sína við að hið sérstaka tegundarhámark næði einungis til þeirra tegunda þar sem verðmæti heildaraflamarks næmi meira en 2% af heildarverðmæti allra þeirra tegunda sem sæta ákvörðun um leyfilegan heildarafla. Upplýsingar um verðmæti einstakra tegunda eru settar fram í fylgiskjali I. Við mat á þessu hafði starfshópurinn jafnframt hliðsjón af því að flestar þær tegundir sem eru innan við 2% markið veiðast á takmörkuðum svæðum og eru veiðar þá oft bundnar við báta á viðkomandi svæði. Takmarkaður fjöldi útgerða stundar því þessar veiðar sem veldur því að aflahlutdeild einstakra fyrirtækja getur verið allhá í sumum tilvikum, án þess þó að verðmæti aflahlutdeildarinnar vegi þungt í heildina. Þá er ekki gerð tillaga um að sett verði sérstakt hámark á aflahlutdeild af úthafskarfa, enda takmarkast veiðar við tiltölulega fá fyrirtæki þar sem einungis stærstu skip flotans geta stundað veiðarnar. Þá má benda á að hér er um að ræða stofn sem fellur undir Norðaustur-Atlantshafs fiskveiðinefndina (NEAFC) og því ræðst nýting og skipting stofnsins af samningum sem gerðir eru á vettvangi NEAFC. Eins og vikið verður að hér að neðan er hins vegar gert ráð fyrir að tekið verði tillit til aflahlutdeildar af úthafskarfa við mat á heildarverðmæti aflahlutdeildar.

Starfshópurinn leggur til að ef verðmæti aflamarks annarra tegunda en þeirra 8 sem að framan greinir fer umfram 2% af heildarverðmæti aflamarks þá skuli ráðherra ákvarða 20% hámark á aflahlutdeild fiskiskipa í eigu einstakra aðila. Á sama hátt falli hámarkið niður ef verðmæti þeirra tegunda sem um ræðir fer niður fyrir mörkin. Við upphaf hvers fiskveiðiárs þarf ráðherra því að endurskoða fyrir hvaða tegundir sérstakt hámark eigi að gilda. Þessi endurskoðun á þó ekki við um tegundirnar 8 enda er gert ráð fyrir að hámark vegna þeirra verði óbreytt án tillits til breytinga sem kunna að verða á aflamarki og verðmætastuðlum.

Til viðbótar við sérstakt hámark á einstakar tegundir sem fjallað var um hér að framan er lagt til að aflahlutdeild fiskiskipa í eigu einstakra aðila og tengdra aðila, reiknuð til verðmæta miðað við þorskígildi, geti ekki numið meira en 8% af heildarverðmæti úthlutaðra aflaheimilda. Við þá útreikninga er miðað við verðmæti allra tegunda sem sæta ákvörðun um leyfilegan heildarafla en ekki einungis þær 8 sem myndu sæta sérstöku hámarki. Þó er gert ráð fyrir að hámarkið verði nokkuð hærra, eða 10%, fyrir félög sem uppfylla tiltekin skilyrði um dreifða eignaraðild. Er þá miðað við að enginn einn aðili eigi meira en 20% í viðkomandi félagi og að engar hömlur séu á viðskiptum með eignarhluti.

Heildarverðmæti aflaheimilda fiskiskipa í eigu einstakra aðila og tengdra aðila er fundið út með því að reikna aflamark einstakra tegunda til þorskígilda miðað við þá verðmætastuðla sem sjávarútvegsráðherra ákvarðar fyrir upphaf hvers fiskveiðiárs. Við þá útreikninga er eins og áður segir miðað við allar þær tegundir sem sæta ákvörðun um leyfilegan heildarafla. Starfshópurinn kannaði kosti þess að nota aðra verðmætastuðla í

Þessu skyni. Var m.a. kannað hvort hægt væri að styðjast við upplýsingar um verð sem myndast í viðskiptum aðila með aflamark og aflahlutdeild. Að athuguðu máli taldi starfshópurinn ekki fært að byggja á slíkum upplýsingum enda er markaðsverð aflamarks og aflahlutdeildar hvergi skráð með reglubundnum hætti. Auk þess benti lausleg athugun starfhópsins á verðmæti aflaheimilda miðað við markaðsverð annars vegar og verðmætastuðla hins vegar ekki til mikilla breytinga á dreifingu aflahlutdeildar milli fiskiskipa í eigu einstakra aðila. Með hliðsjón af framansögðu og til að tryggja örugga framkvæmd ákvað starfshópurinn því að leggja til að byggt yrði á þeim verðmætastuðlum sem birtir eru í reglugerð við upphaf hvers fiskveiðiárs.

Þróun í íslenskum sjávarútvegi

Á allra síðustu árum hafa átt sér stað miklar breytingar í íslenskum sjávarútvegi. Uppspretta breytinganna er af ýmsum toga:

Í fyrsta lagi reyndist nauðsynlegt að draga verulega saman aflaheimildir af þorski fyrir nokkrum árum og karfa og grálúðu á síðustu árum. Síðar varð unnt að auka aflaheimildir af öðrum tegundum eins og úthafsækju, loðnu og síld. Til að mæta aflasamdrætti í botnfiskveiðum hafa útgerðarfyrirtæki lagt aukna áherslu á veiðar utan lögsögu.

Í öðru lagi hefur sá stöðugleiki sem ríkt hefur í efnahagsmálum á undanförunum árum stuðlað að aukinni hagræðingu í sjávarútvegi, jafnt og í öðrum greinum atvinnulífsins, og gert fyrirtækjunum kleift að gera raunhæfar áætlanir fram í tímann.

Í þriðja lagi hefur þróun íslensks fjármagnsmarkaðar og hækkun á verði aflahlutdeildar leitt til breytinga á eignarhaldi fyrirtækja í sjávarútvegi. Sjávarútvegsfyrirtæki eru nú í vaxandi mæli fjármöggnuð með hlutafé í stað lánsfjár. Þessi breyting hefur stuðlað að dreifðari eignaraðild að sjávarútvegsfyrirtækjum og skapað aðhald í rekstri þeirra.

Í fjórða lagi hafa breytingar á lagaumgjörð sjávarútvegsins stuðlað að auknu frjálsræði þeirra sem starfa við sjávarútveg. Í því sambandi skiptir mestu máli tilkoma gildandi laga um stjórn fiskveiða sem byggir á framseljanlegum aflaheimildum.

Í fimmta lagi hefur tilkoma fiskmarkaða, bættar samgöngur og aukið framboð flutningsþjónustu greitt mjög fyrir viðskiptum með fisk á milli landshluta.

Þær breytingar sem raktar voru hér að framan hafa m.a. leitt til aukins samstarfs og samruna fyrirtækja í útgerð. Með því hafa forsvarsmenn fyrirtækjanna verið að leita leiða til að skapa skilyrði fyrir bætt rekstraröryggi og svara kröfu þjóðfélagsins um aukna hagkvæmni í sjávarútvegi. Útgerðarfyrirtæki sem mjög hafa byggt á þorskveiðiheimildum hafa sameinast fyrirtækjum sem byggja t.d. á veiðum og vinnslu uppsjávarfiska eins og loðnu og síldar. Tilgangur slíkrar sameiningar er þá að dreifa áhættu í rekstri og renna fleiri stoðum undir starfsemina. Þá hafa fyrirtæki séð sér hag í að sameinast til að standa betur að vígi í alþjóðlegri samkeppni og til að treysta grundvöll undir áhættusama fjárfestingu í sjávarútvegi erlendis.

Skiptar skoðanir eru uppi í þjóðfélaginu um það hvort of mikil samþjöppun aflaheimilda eigi sér stað. Sumir eru þeirrar skoðunar að ekki sé rétt að setja hámark á hve mikla aflahlutdeild skip í eigu einstakra aðila geta haft. Slíkt hámark geti vikið til hliðar því

meginmarkmiði stjórnenda fyrirtækjanna að reka fyrirtækin á sem hagkvæmastan hátt og takmarkað möguleika þeirra til að dreifa áhættu í rekstri, t.d. með því að ráða yfir aflahlutdeild í sem flestum tegundum. Stærri og traustari fyrirtæki hafi að öllu jöfnu betri aðgang að áhættufjármagni til að þróa nýja tækni og aðferðir og ættu því frekar að vera í stakk búin til að tryggja atvinnuöryggi og að skapa störf fyrir sérmenntað og sérhæft starfsfólk. Þá skapi rekstur stærri sjávarútvegsfyrirtækja jafnari rekstrarskilyrði og traustari grundvöll til að takast á við verkefni á alþjóðavettvangi.

Aðrir benda á þá ókosti sem geti fylgt samþjöppun aflahlutdeildar, sérstaklega þegar haft er í huga hversu mikilvæg útgerð fiskiskipa er fyrir íslenskan þjóðarbúskap. Of sterk yfirráð fárra aðila yfir fiskveiðiaudlindinni þýði að viðkomandi fái mikil völd í þjóðfélaginu og staða þeirra sem ráða útgerðarfyrirtækjunum geti orðið of sterk gagnvart stjórnvöldum, lánastofnunum og starfsfólki. Þeir sem væru fyrir í greininni gætu í raun ráðið hverjir kæmu nýir inn og gætu þannig komið í veg fyrir eðlilega samkeppni. Það stafi m.a. af þeirri sérstöðu í þessari atvinnugrein að nauðsynlegt sé að takmarka aðgang að audlindinni og því sé t.d. ekki hægt að veita nýjum skipum rétt til veiða án þess að annað sambærilegt skip hverfi úr rekstri í þess stað. Eina leiðin fyrir nýja aðila til að koma inn í atvinnugreinina sé því að kaupa út þá sem fyrir eru. Fyrir utan það ójafnvægi sem mikil samþjöppun í útgerð geti falið í sér þá geti samþjöppun beinlínis reynst hættuleg fyrir þjóðina, sérstaklega ef viðkomandi standi sig ekki í því að skapa sem mest verðmæti úr audlindinni. Þá er bent á að mikil samþjöppun aflaheimilda leiði til tilfærslu aflaheimilda á milli byggða og geti af þeim sökum leitt til röskunar. Jafnframt verði tilflutningur á milli útgerðarflokka sem oft leiði til þess að minni útgerðir fari halloka. Það geti haft þau áhrif að fjölbreytni í útgerð minnki og svigrúm verði minna til að bregðast við breyttum aðstæðum.

Spyrja má hvort þörf sé á sérstakri lagasetningu vegna samþjöppunar í sjávarútvegi þegar til þess er litið að í gildi eru samkeppnislög. Í bréfi Samkeppnisstofnunar til starfshópsins kemur fram það mat stofnunarinnar að samkeppnislög taki að fullu til atvinnureksturs sjávarútvegsfyrirtækja, þ.m.t. viðskipti með aflahlutdeild, nema sérlög geymi ósamrýmanleg ákvæði. Í þessu sambandi er þó á tvennt að líta. Engan veginn er útilokað að ákvæði sérlaga um stjórn fiskveiða sem kveða á um að flutningur aflahlutdeildar á milli fiskiskipa skuli, með þeirri undantekningu er greinir í 6. mgr. 11. gr. laga nr. 38/1990, vera frjáls, yrðu talin ganga framar almennum ákvæðum samkeppnislaga. Hitt skiptir þó meiru að jafnvel þótt gengið sé út frá því að samkeppnislög taki að fullu til atvinnureksturs sjávarútvegsfyrirtækja er það, eins og á er bent í bréfi Samkeppnisstofnunar, úrslitaatriði varðandi það hvort samruni fyrirtækja teljist samkvæmt samkeppnislögum vera lögmætur eða ekki, hvort hann leiði til þess að markaðsráðandi staða verði til eða hún eflist. Mat á því hvenær fyrirtæki hefur náð markaðsráðandi stöðu er margþætt og margslungið. Niðurstaða starfshópsins er sú að líklegt sé að ákvæði samkeppnislaga yrðu ekki talin eiga við fyrr en samanlögð aflahlutdeild fiskiskipa í eigu einstakra sjávarútvegsfyrirtækja hefði náð mun herra hlutfalli en miðað er við í tillögum starfshópsins, sem byggja á sérstöðu sjávarútvegs hér á landi og gildandi fiskveiðistjórnunarkerfi. Þá er og með öllu óvíst að samkeppnislög yrðu yfir höfuð talin ná til aflahlutdeildar einstakra tegunda. Það er því niðurstaða starfshópsins að eðlilegast sé að taka afstöðu til samþjöppunar aflaheimilda í lögum um stjórn fiskveiða, þótt ákvæði samkeppnislaga eftir sem áður taki til atvinnurekstrar sjávarútvegsfyrirtækja, eftir því sem við á.

Ljóst er að það er flókið verkefni að finna jafnvægi milli þess að leyfa hagkvæmni stærðarinnar að njóta sín en setja á sama tíma reglur til að reyna að koma í veg fyrir ýmsa ókosti sem geta fylgt of mikilli samþjöppun í útgerð. Það er mat starfshópsins að slíkar reglur geti aldrei leyst öll þau atriði sem sæta gagnrýni þegar um þetta mál er fjallað. Starfshópurinn telur hins vegar að það sé skynsamlegt að gera breytingar á gildandi lögum um stjórn fiskveiða með það að markmiði að einstök fyrirtæki geti ekki orðið það stór að það beinlínis hamli eðlilegri samkeppni í útgerð. Með því er fyrst og fremst átt við að setja reglur til að tryggja að þeir sem fyrir eru í útgerð verði ekki svo öflugir að þeir geti með samtakamætti sínum komið í veg fyrri að nýir aðilar komi inn í útgerðina. Tillögur starfshópsins eins og þær birtast í meðfylgjandi frumvarpi ber því að skoða með þetta meginmarkmið í huga.

Upplýsingaöflun

Í upphafi starfsins ritaði starfshópurinn bréf til Samkeppnisstofnunar, sbr. fylgiskjal II, þar sem óskað var eftir upplýsingum frá stofnuninni um það hvort, og þá á hvern hátt, ákvæði samkeppnislaga taki til samþjöppunar eignarhalds í sjávarútvegi. Jafnframt var óskað eftir upplýsingum um hvort ákvæði í samkeppnislöggjöf erlendra ríkja gætu haft áhrif á þessu sviði ef slík lög giltu hér á landi. Í svari Samkeppnisstofnunar við erindi starfshópsins, sbr. fylgiskjal III, kom fram að það væri skoðun stofnunarinnar að samkeppnislög taki að fullu til atvinnureksturs sjávarútvegsfyrirtækja, þ.m.t. viðskipta með aflahlutdeild, nema sérlæg geymi ósamrýmanleg ákvæði.

Starfshópurinn fékk á sinn fund Alastair MacFarlane frá Nýja-Sjálandi er hann var staddur hér á landi til að flytja erindi, um reynslu Nýsjálendinga af fiskveiðistjórnun með framseljanlegum aflakvótum, á ráðstefnu um fiskveiðistjórnun sem sjávarútvegsráðuneytið stóð fyrir sl. vetur. Hann skýrði starfshópnum frá þeim reglum sem gilda á Nýja-Sjálandi um hámarksaflahlutdeild sem einstaklingar eða fyrirtæki geta ráðið yfir. Samkvæmt upplýsingum sem hann veitti starfshópnum kom fram að almenna reglan í Nýja-Sjálandi er sú að enginn einn aðili getur ráðið yfir meira en sem nemur 45% af heildarkvóta einstakra tegunda. Frá þessari reglu eru þó undantekningar og er hlutfallið fyrir sumar tegundir mun lægra eða 10%. Á árum áður voru þessi mörk almennt lægri á Nýja-Sjálandi. Meginmarkmið þessara reglna er að koma í veg fyrir að einstakir aðilar geti í krafti stærðar sinnar komið í veg fyrir eðlilega samkeppni í sjávarútvegi.

Starfshópurinn aflaði upplýsinga frá Fiskistofu um aflaheimildir fiskiskipa í eigu 55 stærstu útgerðarfyrirtækjanna. Kannaði hópurinn m. a. þær breytingar sem höfðu orðið á aflaheimildum fyrirtækjanna á síðustu árum. Í fylgiskjali IV er að finna upplýsingar um aflaheimildir fiskiskipa í eigu 55 stærstu útgerðarfyrirtækjanna. Er annars vegar miðað við aflaheimildir 55 stærstu fyrirtækjanna þann 1. september 1991 og hins vegar þann 1. september 1997. Í báðum tilvikum er miðað við verðmætastuðla eins og þeir voru þann 1. september 1997. Eins og fram kemur í sérstöku forsendublaði sem fylgir þessari samantekt þarf að hafa ýmsa fyrirvara þegar mat er lagt á slíkar upplýsingar. Í töflunum fyrir hvort ár koma fram upplýsingar um aflahlutdeild fyrirtækjanna í þeim 8 tegundum sem starfshópurinn gerir tillögu um að lúti sérstöku hámarki. Þá koma fram upplýsingar um samanlagða aflahlutdeild fiskiskipa í eigu þessara fyrirtækja eftir að tekið hefur verið tillit til verðmætis einstakra tegunda í þorskígildum. Athygli er vakin á því að við útreikning á samanlagðri aflahlutdeild er tekið tillit til allra þeirra tegunda sem sæta ákvörðun um leyfilegan heildarafla en ekki einungis þeirra 8 tegunda sem gert er ráð

fyrir að sæti sérstöku hámarki. Er þetta í samræmi við ákvæði frumvarpsins sem samið var á vegum starfshópsins. Eins og fram kemur í þessum upplýsingum þá eru núverandi aflaheimildir þessara fyrirtækja innan þeirra marka sem starfshópurinn leggur til. Hins vegar þarf að hafa í huga að þessar upplýsingar eru byggðar á skipaskrá Fiskistofu en henni er viðhaldið samkvæmt upplýsingum sem stofan fær frá Siglingastofnun Íslands. Oft verður dráttur á að Siglingastofnun berist upplýsingar um eigendaskipti að skipum, hvort sem slík viðskipti gerast með beinum hætti eða við samruna eða sameiningu fyrirtækja. Því til viðbótar er rétt að benda á að upplýsingar um tengsl fyrirtækja liggja ekki fyrir. Ljóst er því að þessar upplýsingar eru ekki tæmandi varðandi það hvort einstök fyrirtæki séu innan þess hámarks sem gert er ráð fyrir að sett verði sbr. meðfylgjandi frumvarp. Starfshópurinn hefur hins vegar á grundvelli upplýsinga sem hann aflaði sér, m.a. með því að rita bréf til 50 stærstu útgerðarfyrirtækjanna kannað þessi mál frekar. Niðurstaða þeirrar könnunar er birt í fylgiskjali V. Þessi tafla er alfarið á ábyrgð starfshópsins en svipaðar upplýsingar hafa m.a. birst í Fiskifréttum nýlega. Það er mat starfshópsins að miðað við stöðu mála í dag sé frekar ólíklegt að eitthvert fyrirtæki sé yfir þeim mörkum sem hópurinn gerir tillögu um í frumvarpinu. Miðað við þróun undanfarinna ára má þó búast við því að það reyni á þetta hámark verði tillögur starfshópsins að lögum.

Eignaraðild að sjávarútvegsfyrirtækjum

Eins og áður segir ritaði starfshópurinn bréf sbr. fylgiskjal VI til 50 stærstu útgerðarfyrirtækja landsins miðað við aflahlutdeild þeirra eins og hún var í febrúar á þessu ári. Alls svöruðu rúmlega 30 fyrirtæki bréfi starfshópsins en samandregin svör þeirra er að finna í fylgiskjali VII.

Hjá 16 þeirra fyrirtækja sem svöruðu hafði orðið breyting á fjölda hluthafa frá árinu 1990 til 1997. Þar af hafði hluthöfum fjölgað hjá 13 fyrirtækjum og í sumum tilfellum hafði fjöldi hluthafa margfaldast og hlutfjáreign stærstu hluthafa minnkað að sama skapi. Hluthöfum hafði hins vegar fækkað lítilega hjá 3 fyrirtækjum.

Í bréfinu var m.a. spurt um hvort fyrirtækin ættu eignarhluti í öðrum sjávarútvegsfyrirtækjum. Samkvæmt upplýsingum fyrirtækjanna kom fram að alls áttu 24 sjávarútvegsfyrirtæki hlut í 9 þeirra fyrirtækja sem svöruðu bréfi starfshópsins. Á hinn bóginn áttu 17 þeirra sjávarútvegsfyrirtækja sem svöruðu erindi starfshópsins hlut í 29 sjávarútvegsfyrirtækjum.

Starfshópurinn fjallaði um það hvort rétt væri að hafa annað og hærra hámark á aflahlutdeild fiskiskipa í eigu aðila þar sem eignaraðild er dreifð. Eftir allitarlegar umræður í hópnum var ákveðið að gera tillögu um að hámarksaflahlutdeild miðað við verðmæti yrði í slíkum tilvikum nokkru hærri eða 10% í stað 8%. Sömu reglur yrðu hins vegar látnar gilda, óháð eignardreifingu, hvað varðar hámarksaflahlutdeild fyrir einstakar tegundir. Það varð niðurstaða hópsins að draga mörkin við það að enginn einn aðili megi eiga meira en sem nemur 20% af hlutafé, stofnfé eða atkvæðisrétti í viðkomandi félagi samfara því skilyrði að engar hömlur megi vera á viðskiptum með eignarhluta í því félagi sem um ræðir. Starfshópurinn kannaði þær reglur sem gilda um skráningu fyrirtækja á Verðbréfaþingi Íslands. Það varð niðurstaða hópsins að ekki væri heppilegt að miða við reglur Verðbréfaþings enda er í þeim einungis kveðið á um tiltekinn lágmarksfjölda hluthafa en ekki gerð krafa um dreifingu eignaraðildar að öðru

leyti. Þá leggur starfshópurinn til að ef fjöldi félagsmanna í samvinnufélögum er 100 eða fleiri þá teljist slík félög uppfylla skilyrði um dreifða eignaraðild.

Áhrif lagasetningar

Sú þróun hefur orðið á undanförunum árum að aflaheimildir hafa færst á færri fyrirtæki og hlutur stærri fyrirtækja því vaxið. Jafnframt þessu hefur eigendum stærstu fyrirtækjanna fjölgað verulega. Það er mat starfshópsins að ef þær tillögur sem settar eru fram í meðfylgjandi frumvarpi nái fram að ganga þá muni þær styðja við þá þróun að eignarhald sjávarútvegsfyrirtækja færist á fleiri hendur en áður. Slík lagasetning myndi jafnframt koma í veg fyrir ótakmarkaða samþjöppun aflaheimilda og stuðla að því að eðlileg endurnýjun eigi sér stað varðandi eignarhald útgerðarfyrirtækja. Þá myndi slík löggjöf styrkja við þá almennu samkeppnislöggjöf sem er í gildi og nær m.a. annars til starfsemi sjávarútvegsfyrirtækja eins og fram kom í svari Samkeppnisstofnunar við bréfi starfshópsins.

Eins og fram kemur í frumvarpinu er gert ráð fyrir að Fiskistofa fari með daglega framkvæmd laganna. Á þessu stigi er erfitt að áætla hversu viðamikilið verkefni þetta yrði fyrir Fiskistofu. Miðað við stöðu mála í dag fer þó varla að reyna verulega á lögin alveg á næstunni. Fiskistofa þyrfti þó frá fyrsta degi að halda utan um skrá yfir alla þá aðila sem eiga meira en 10% í útgerðarfyrirtækjum.

Um nánari útfærslu á tillögum starfshópsins vísast til frumvarps til laga sem samið var á vegum hópsins og fylgir skilabréfi hans til sjávarútvegsráðherra.

Verðmæti aflamarks einstakra tegunda

Tegund	Aflahámark slægt	Verðm.- stuðull	Ígildi þorsks	Hlutdeild %
Þorskur	183,12	1,00	183,12	34,29
Rækja-djúpsl.	75,00	1,20	90,00	16,85
Loðna*	986,70	0,06	59,20	11,08
Karfi	65,00	0,70	45,50	8,52
Ýsa	37,80	1,00	37,80	7,08
Úthafskarfi	45,00	0,54	24,30	4,55
Grálúða	9,20	2,40	22,08	4,13
Ufsi	25,20	0,60	15,12	2,83
Síld	100,00	0,12	12,00	2,25
Skarkoli	8,28	1,20	9,94	1,86
Steinbítur	11,70	0,80	9,36	1,75
Rækja-grunnsl.	7,15	1,20	8,58	1,61
Sandkoli	7,00	0,70	4,90	0,92
Humar	0,46	8,80	4,07	0,76
Skráþflúra	5,00	0,70	3,50	0,66
Hörpudiskur	8,00	0,40	3,20	0,60
Langlúra	1,01	1,40	1,42	0,27
Samtals	1575,62		534,08	100,00

*Miðað við áætlað aflamark Íslands á vertíðinni 1997/1998

*Starfshópur um dreifða eignaraðild
sjávarútvegsfyrirtækja*

Samkeppnisstofnun
b/t Georgs Ólafssonar, forstjóra
Laugavegi 118
105 Reykjavík

Reykjavík, 3. apríl 1997

Sjávarútvegsráðherra hefur nýlega skipað starfshóp sem gera á tillögur um reglur varðandi dreifða eignaraðild í sjávarútvegsfyrirtækjum. Starfshópnum er m.a. falið að fjalla um hvort ástæða sé til að setja hámark á hve mikla aflahlutdeild skip í eigu einstakra aðila geti haft.

Starfshópurinn leyfir sér hér með að óska liðsinnis Samkeppnisstofnunar varðandi þann þátt í gagnaöflun hópsins er snýr að gildissviði innlendrar og erlendrar samkeppnislöggjafar gagnvart samþjöppun í atvinnurekstri á borð við þá sem hópnum er ætlað að fjalla um.

Sem kunnugt er fer um stjórn fiskveiða samkvæmt sérstökum lögum, nr. 38/1990, með síðari breytingum. Fiskveiðistjórnunarkerfið byggir á aflahlutdeild einstakra fiskiskipa sem er framseljanleg. Samþjöppun eignarhalds að aflahlutdeild ("kvóta") getur því bæði átt sér stað með því að einstakir útgerðaraðilar festi kaup á eða eignist með öðrum hætti skip ásamt aflahlutdeild þeirra og með kaupum einstakra útgerðaraðila á aflahlutdeild eða hluta aflahlutdeildar skipa sem eru í eigu annarra aðila, en eru þá fluttar yfir á skip í eigu viðkomandi útgerðaraðila. Þá geta kaup eins útgerðaraðila á hlutabréfum eða eignarhlut í öðru útgerðarfyrirtæki í reynd veitt fyrrnefnda fyrirtækinu yfirráð yfir aflahlutdeild hins síðara.

Þess er hér með farið á leit við Samkeppnisstofnun að hún láti starfshópnum í té skriflegar upplýsingar um eftirfarandi:

1. Hvort og þá í hvaða tilvikum og á hvern hátt ákvæði samkeppnislaga nr. 8/1993, þ.m.t. ákvæði laganna um eftirlit og aðgerðir samkeppnisyfirvalda, taki til þess er samþjöppun eignarhalds að aflahlutdeild á sér stað.
2. Ákvæði, ef fyrir hendi eru, í samkeppnislöggjöf nágrennaríkja eða annarra ríkja sem íslensk samkeppnislög draga dóm af, sem Samkeppnisstofnun telur að haft gætu þýðingu að því er varðar samþjöppun aflahlutdeildar, ef þau giltu hér á landi.

Þess er vænst að þér sjáið yður fært að láta starfshópnum umbeðnar upplýsingar í té.
Æskilegt væri að það gæti þá orðið fljótlega.

Virðingarfyllst,
F.h. starfshópsins

Baldur Guðlaugsson, formaður
c/o Lögmenn
Skólavörðustíg 12
Box 670
121 Reykjavík
s. 562 1018

FYLGISKJAL 3

SAMKEPPNISSTOFNUN

Starfshópur um dreifða eignaraðild
sjávarútvegsfyrirtækja,
Baldur Guðlaugsson, formaður,
Skólavörðustíg 12,
121 Reykjavík.

LAUGAVEGI 118
POSTHÓLF 5120
125 REYKJAVÍK
SÍMI 552 7422
BRÉFASÍMI 562 7442
KT. 620269 - 5569

Reykjavík, 5. júní 1997

Samkeppnisstofnun vísar til bréfs yðar, dags. 3. apríl sl. Í bréfinu er óskað liðsinnis stofnunarinnar varðandi gagnaöflun starfshóps yðar er snýr að gildissviði innlendrar og erlendar samkeppnislöggjafar gagnvart samþjöppun í sjávarútvegi. Í því skyni eru settar fram tvær spurningar. Samkeppnisstofnun vill til svars taka eftirfarandi fram:

1.

Í fyrri spurningunni er óskaða upplýsinga um hvort og þá í hvaða tilvikum og á hvern hátt ákvæði samkeppnislaga taki til þess er samþjöppun eignarhalds að aflahlutdeild á sér stað.

Í 1. mgr. 2. gr. samkeppnislaga segir:

„Lögin taka til hvers konar atvinnustarfssemi, svo sem framleiðslu, verzlunar og þjónustu, án tillits til þess hvort hún er rekin af einstaklingum, félögum, opinberum aðilum eða öðrum.“

Að mati samkeppnisstofnunar þykir ljóst að ofangreint ákvæði leiðir til þess að samkeppnislög taka að fullu til atvinnureksturs sjávarútvegsfyrirtækja, þ.m.t. viðskipti með aflahlutdeild, nema sérlög geymi ósamrýmanleg ákvæði.

2.

Að meginstefnu til virðist Samkeppnisstofnun að samþjöppun eignarhalds að aflahlutdeild geti fallið undir ákvæði 18. gr. samkeppnislaga en l. mgr. hennar hljóðar svo:

„Telji samkeppnisráð að samruni fyrirtækja eða yfirtaka fyrirtækis á öðru fyrirtæki leiði til markaðsyfirráða þess, dragi verulega úr samkeppni og sé andstæð markmiði laga þessara getur ráðið ógilt samruna eða yfirtöku sem þegar hefur átt sér stað. Samkeppnisráð getur einnig sett slíkum samruna eða yfirtöku skilyrði sem verður að uppfylla innan tilskilins tíma. Sama á við ef eigendur með virk yfirråd í einu fyrirtæki ná virkum yfirrådum í öðru fyrirtæki þannig að slíkt valdi markaðsyfirrådum, hamli samkeppni og brjóti í bága við markmið laganna. Við mat á lögmæti samruna eða yfirtöku skal samkeppnisráð taka tillit til þess að hvaða marki alþjóðleg samkeppni hefur áhrif á samkeppnisstöðu hins sameinaða fyrirtækis.“

Heimildir 18. gr. samkeppnislaga eru veittar í því skyni að beita fyrirbyggjandi aðgerðum vegna samþjöppunar sem talin er skaðleg samkeppninni á tilteknum markaði, þ.e. vegna breytinga á sjálfri markaðsgerðinni. Þeir samningar sem falla undir greinina verða að vera þannig að þeim sé ætlað að hafa langtíma áhrif á markaðsgerðina, þ.e. ekki samningar sem aðeins hafa áhrif á mæðshæðun fyrirtækjanna. Samningar sem ætlað er að hafa tímabundin áhrif á hæðun fyrirtækja falla undir önnur ákvæði samkeppnislaga.

Ef útgerðafyrirtæki A rennur saman við útgerðafyrirtæki B þannig að til verði fyrirtæki C telst það vera samruni í skilningi 18. gr. Einnig fellur yfirtaka útgerðafyrirtækis A á fyrirtæki B undir ákvæðið. Undir greinina geta líka fallið samningar sem valda breytingum á stjórnun eða valdahlutföllum innan fyrirtækja án þess að breytingarnar leiði til þess að lögpersóna sé lögð niður eða til verði ný lögpersóna.¹ Samruni af þessum toga á sér stað þegar eigendur með virk yfirråd í einu fyrirtæki ná virkum yfirrådum í öðru fyrirtæki. Virk yfirråd eru yfirråd sem gera aðila kleift að hafa úrslitaáhrif á rekstur og stjórnun fyrirtækis hvort sem þau áhrif eru til komin vegna þess að hann getur (a) haft áhrif á skipun stjórnar, atkvæðagreiðslur eða ákvarðanir fyrirtækisins eða (b)

¹ Segja má að þrjár tegundir gerninga falli undir 18. gr., þ.e. samruni, yfirtaka og samningar sem leiða til breytinga á stjórnun. Hugtakið samruni verður notað sem almennt hugtak um þessar þrjár tegundir, þegar það á við.

notað eða ráðstafað eignum eða hluta eigna fyrirtækisins, sbr. 4. gr. samkeppnislaga. Ekki skiptir máli hvaða aðstæður það eru sem veita aðila virk yferráð yfir öðru fyrirtæki. Það sem skiptir máli er að viðkomandi aðili hafi öðlast raunverulegan möguleika á því að hafa áhrif á viðskiptaákvörðanir annars fyrirtækis. Hins vegar hefur ekki þýðingu hvort aðili nýtir möguleika sinn til þess að hafa áhrif eða atvik séu með þeim hætti að ólíklegt sé að áhrifum verði beitt. Möguleikinn einn og sér dugar. Til að skýra þetta má nefna ímyndað dæmi. Útgerðafyrirtæki A kaupir 20% hlut í útgerðafyrirtæki B og öðlast rétt til að tilnefna einn mann í fimm manna stjórn B. Gerður er hluthafasamningur milli aðila þar sem fram kemur að samþykki allra stjórnarmanna þurfi til þess að taka ákvarðanir um ýmis mikilvæg málefni, t.d. uppsögn og ráðning framkvæmdastjóra, fjárhagsáætlun og verulegar fjárfestingar. Á grundvelli slíks ákvæðis hefur A í raun öðlast neitunarvald varðandi ákvarðanir stjórnar B um málefni sem hafa grundvallarþýðingu fyrir rekstur B. Þrátt fyrir að A eignist einungis 20% hlut þá leiðir hluthafasamkomulagið til þess að hann hefur í skilningi samkeppnislaga öðlast virk yferráð yfir B og lögmæti gernings af þessum toga gæti komið til athugunar á grundvelli 18. gr. samkeppnislaga.

Af ofangreindu má ráða, að flestar þær tegundir gerninga sem leiða til samþjöppun eignarhalds á aflahlutdeild geta fallið undir 18. gr. samkeppnislaga. Þá er að líta til þess með hvaða hætti mat er lagt samkeppnisleg áhrif og þar með lögmæti þeirra samninga sem leiða til samþjöppunar.

Í 18. gr. samkeppnislaga kemur fram að samkeppnisráð geti ógilt samruna ef hann leiðir til markaðsyferráða, dragi verulega úr samkeppni og sé andstæður markmiði samkeppnislaga. Í fljótu bragði mætti álykta sem svo að upfylla þurfi þrjú skilyrði til þess að heimilt sé að ógilda samruna. Það er hins vegar ekki svo. Í þessu sambandi er gagnlegt að horfa til eftirfarandi ummæla samkeppnisráðs í ákvörðun nr. 10/1997, samruni innanlandsflugs Flugleiða hf. og Flugfélags Norðurlands hf.:

„Í 18. gr. samkeppnislaga kemur fram að samruni þurfi að leiða til markaðsyferráða, draga verulega úr samkeppni og vera andstæður markmiði laganna til þess að unnt sé að grípa til ihlutunar. Í samkeppnisfræðum hefur lengi verið á því byggt að samruni geti verið jafn skadlegur samkeppni hvort sem hann hefur það í för með sér að markaðsráðandi stada verði til eða hún styrkist við samrunann. Sökum þessa er í samkeppnisrétti almennt miðað við að unnt sé að grípa til aðgerða þegar samruni eða yfirtaka skapar eða eflir

markaðsráðandi stöðu. Samkeppnisráð telur augljóst að unnt sé að beita 18. gr. samkeppnislaga jafnt gagnvart samruna sem annars vegar leiðir til markaðsráðandi stöðu og sem hins vegar eflir eða styrkir markaðsráðandi stöðu. Hvort tveggja leiðir óumdeilanlega til markaðsyfírráða í skilningi 18. gr. samkeppnislaga. Þannig er auðsýnt að efli markaðsráðandi fyrirtæki stöðu sína með yfirtöku á keppinauti er mun líklegra að fyrirtækið haldi þeirri markaðsráðandi stöðu. Samruni sem eflir eða skapar markaðsráðandi stöðu dregur eðlis síns vegna verulega úr virkri samkeppni því það er skilgreiningaratriði að sköpun eða efling markaðsráðandi stöðu hefur slík skaðleg áhrif, sbr. og a-lið 17. gr. samkeppnislaga. Dragi samruni úr virkri samkeppni er það jafnframt ljóst að hann fer gegn markmiði samkeppnislaga því markmið þeirra er að efla virka samkeppni í viðskiptum, sbr. 1. gr. laganna.“

Ljóst má því vera að úrslitaatriði varðandi það hvort samruni teljist vera lögmætur eða ei er hvort hann leiðir til þess að markaðsráðandi staða verði til eða hún eflist. Við mat á þessu verður að líta til tveggja þátta. Í fyrsta lagi verður að skilgreina þann markað sem um er að tefla. Þetta er frumskilyrði því markaðsyfírráð geta aðeins átt sér stað í tengslum við kaup eða sölu á tiltekinni vöru eða þjónustu. Það sem ræður úrslitum um hvort ákveðnar vörur teljist til sama markaðar er innbyrðis staðgangur þeirra, þ.e. hvort ein vara geti að fullu eða verulegu leyti komið í stað annarrar. Til þess að meta staðgöngu verður m.a. að hafa hliðsjón af eiginleikum vöru eða þjónustu, verði og til hvaða nota varan er ætluð. Einnig verður að skilgreina hver hinn landfræðilegi markaður sé sem samrunin hefur áhrif á.

Því næst verður að meta styrk hins sameinaða fyrirtækis eða þeirrar starfsemi sem runnið hefur saman á viðkomandi markaði. Samkvæmt 4. gr. samkeppnislaga felst í markaðsráðandi stöðu að fyrirtæki hafi þann efnahagslega styrkleika að geta hindrað virka samkeppni á viðkomandi markaði og það geti að verulegu leyti starfað án þess að taka tillit til keppinauta, viðskiptavina eða neytenda. Markaðshlutdeild segir mikið um efnahagslegan styrkleika. Því meiri sem hún er því líklegra er að um markaðsráðandi stöðu sé að ræða. Aðrir þættir sem m.a. geta skipt máli eru styrkleiki keppinauta, tæknilegir yfirburðir hins sameinaða fyrirtækis, yfírráð yfir hráefnum, fjárhagslegur styrkur, stærðarhagkvæmni o.s.frv.

Ef samkeppniráð telur að t.d. samruni tveggja sjávarútvegsfyrirtækja leiði til markaðsyfirráða hins sameinaða fyrirtækis og hafi þar með skaðleg áhrif á samkeppni hefur ráðið tvenns konar úrræði til að vinna gegn samkeppnishömlum. Það getur ógilt samrunann eða sett honum skilyrði. Mat á því til hvaða úrræða skuli gripið ræðst af aðstæðum á þeim markaði sem samrunin hefur áhrif á. Ef setning skilyrða þykir duga til þess að vernda samkeppni á viðkomandi markaði er gripið til þeirra. Í þessu sambandi gæti t.d. það skilyrði komið til greina að hið sameinaða sjávarútvegsfyrirtæki seldi hluta aflahlutdeildar sinnar til keppinautar. Ef fyrirséð er að setning skilyrða hafi ekki nægileg áhrif til að draga úr skaðsemi samrunans á samkeppni verður að ógilda hann til að tryggja virka samkeppni.

Eins og fram kemur í 2. mgr. 18. gr. samkeppnislaga verður að taka ákvörðun um ógildingu eigi síðar en tveimur mánuðum eftir að samkeppnisyfírvöldum varð kunnugt um samruna. Að mati Samkeppnisstofnunar byrjar þessi frestur að líða þegar samkeppnisyfírvöld hafa fengið í hendur þau gögn sem gera þeim kleift að leggja mat á samrunan. Ef aðilar fara ekki að þeim skilyrðum sem sett eru samruna getur það varðað viðurlögum skv. XIII. kfl. samkeppnislaga.

3.

Í ákveðnum tilvikum gæti samþjöppun eignarhalds að aflahlutdeild komið til athugunar á grundvelli 17. gr. samkeppnislaga. Í þeirri grein eru samkeppnisráði veittar valdheimildir til þess m.a. að vinna gegn þeim samkeppnishömlum sem stafað geta af hegðan markaðsráðandi fyrirtækja. Ef sýnt þætti að kaup markaðsráðandi fyrirtækis í einhverri grein sjávarútvegs á aflahlutdeild væru til þess fallinn að viðhalda eða styrkja markaðsráðandi stöðu þess gæti það kallað á íhlutun samkeppnisráðs. Hafa ber í huga að í tilvikum af þessum toga verður ávallt að meta hvort rétt sé að beita 17. eða 18. gr. samkeppnislaga og geta mörkin verið óskýr. Einnig er hugsanlegt að samþjöppun eignarhalds á aflahlutdeild falli undir bannreglu 10. gr. samkeppnislaga. Atvik gætu verið með þeim hætti að útgerðarfyrirtæki A er með aflahlutdeild í fiskitegundum X og Y. A gerir síðan samning við fyrirtæki B sem hefur yfir að ráða aflahlutdeild í sömu fiskitegundum. Í samningnum felst að A afsali B hlutdeild sinni í veiðum á X og B afsali A hlutdeild sinni í Y. Í samningi af þessum toga gæti falist ólögmet markaðsskipting ef fyrirtækin hafa verið keppinautar. Hins vegar væri unnt að veita slíkum samningum undanþágu frá bannreglum samkeppnislaga ef sýnt þætti að þeir hefðu jákvæð áhrif í för með sér, t.d. leiddu til aukinnar sérhæfingar.

4.

Í seinni spurningu sinni óskar starfshópurinn eftir upplýsingum um ákvæði í samkeppnislöggjöf erlendra ríkja sem gætu haft þýðingu að því er varðar samþjöppun aflahlutdeildar, ef þau giltu hér á landi.

Samkeppnistofnun er ekki kunnugt að í samkeppnistrétti þeirra ríkja sem stofnunin þekkir til séu ákvæði sem þýðingu gætu haft í þessu sambandi og eru annars konar en þau ákvæði samkeppnislaga sem lýst er hér að framan. Í meginatriðum telur Samkeppnisstofnun að ákvæði samkeppnislaga veiti fullnægjandi heimildir til þess að bregðast við þeim samkeppnishömlum sem geta stafað af samþjöppun aflahlutdeildar, svo fremur sem ákvæði í sérlögum takmarki ekki beitingu þessarra valdheimilda. Rétt er þó að benda á þá tilkynningarskyldu sem t.d. er lögð á fyrirtæki sem falla undir samrunareglugerð ESB.² Í 4. gr. reglugerðarinnar segir að tilkynna skuli framkvæmdastjórninni um samruna eigi síðar en einni viku eftir að samningi er lokið. Ákvæði af þessum toga auðvelda allt eftirlit með samkeppnishömlum sem geta stafað af samþjöppun aflahlutdeildar.

Virðingarfyllt,
f.h. Samkeppnisstofnunar.

Ásgeir Einarsson

² Reglugerð ráðsins (EBE) nr. 4064/89 frá 21. desember 1989 um eftirlit með samfylkingum fyrirtækja.

**55 stærstu sjávarútvegsfyrirtækin 1. sept 1991 og
1. sept. 1997 skv. skrá Fiskistofu**

Forsendur

30. ágúst 1997

Skjölín sýna aflahlutdeild 55 stærstu fyrirtækjanna þ. 1. september 1991 og þ. 20. ágúst 1997, samkvæmt skrá Fiskistofu. Fram kemur aflahlutdeild í þorski, ýsu, ufsa, karfa, grálúða, síld, loðnu og úthafsækju. Auk þess kemur fram samanlögð hlutdeild fyrirtækjanna í þorskígildum. Verðmætastuðullinn (þorskígildi) sem þorskígildin eru reiknuð frá tekur til framangreindra tegunda, annarra tegunda undir aflamarki innan efnahagslögsögunnar og til úthafskarfa.

Þorskígildisstuðlar 97/98:

Þorskur	1,00	Langlúra	1,40
Ýsa	1,00	Loðna	0,06
Ufsi	0,60	Síld	0,12
Karfi	0,70	Humar (slitinn)	8,80
Grálúða	2,40	Rækja	1,20
Skarkoli	1,20	Hörpudiskur	0,40
Steinbítur	0,80	Úthafskarfi *)	0,54

*) Þorskígildisstuðull úthafskarfa skv. breyting á rg. nr 27/1997. Breyting dags. 11. apríl 1997.

Ábending

Þegar borin er saman aflahlutdeild einstakra fyrirtækja í þorskígildum 1. september 1991 og aflahlutdeild sömu fyrirtækja 1. september 1997 er rétt að hafa í huga að úthlutað magn einstakra tegunda er með ólíku móti þessi ár. Þorskígildin reiknast líka frá fleiri tegundum seinna árið. Einnig má minna á að taflan sýnir upphafsúthlutun og magn loðnu og innfjarðarrækju á að jafnaði eftir að aukast töluvert þegar líður á fiskveiðiárið. Eftirfarandi tafla sýnir úthlutað magn einstakra tegunda og hlutfall þeirra af þorskígildum hvors árs:

(Magn í tonnum.)

Tegund	Úthlutun '91	Þ.íg. '91	Hlutfall	Úthlutun '97	Þ.íg. '97	Hlutfall
Þorskur	196.405	196.405	41.5%	153.466	153.466	33.0%
Ýsa	38.311	38.311	8.1%	35.952	35.952	7.7%
Ufsi	59.556	35.734	7.6%	23.939	14.363	3.1%
Karfi	90.000	63.000	13.3%	65.000	45.500	9.8%
Steinbítur				9.449	7.559	1.6%
Grálúða	23.000	55.200	11.7%	9.200	22.080	4.8%
Skarkoli	10.163	12.195	2.6%	8.280	9.936	2.1%
Langlúra				1.012	1.417	0.3%
Síld	110.000	13.200	2.8%	99.993	11.999	2.6%
Loðna	187.200	11.232	2.4%	569.476	34.169	7.4%
Humar (Slitinn)	646	5.685	1.2%	370	3.256	0.7%
Úth.rækja	28.000	33.600	7.1%	75.000	90.000	19.4%
Innfi.rækja	5.100	6.120	1.3%	6.150	7.380	1.6%
Skel	5.860	2.344	0.5%	8.000	3.200	0.7%
Úthafskarfi				45.000	24.300	5.2%
Þorskígildi samtals:		473.026			464.577	

Misjafnt vægi aflahlutdeildar fyrirtækis í einstökum tegundum leiðir til verulegra breytinga á stærð þess milli viðmiðunarára þegar miðað er við þorskígildiskvarða.

Aflahlutdeild 1. september 1991
55 stærstu útgerðarfyrtækin

30. ágúst 1997

Skv. skrá Fiskistofu

Nr.	Fyrirtæki	Porskur	Ysa	Ufsi	Karfi	Grálúða	Síld	Loðna	Úth.rækja	Porskígildi
1	Útgerðarfélag Akureyringa hf	3,36%	2,88%	2,59%	7,02%	10,35%	0,00%	0,00%	0,00%	3,98%
2	Samherji hf	3,02%	2,11%	1,98%	5,52%	6,22%	0,00%	0,00%	5,38%	3,44%
3	Grandi hf	1,69%	1,45%	5,50%	11,25%	3,21%	0,00%	0,00%	0,00%	3,12%
4	Ögurvík hf	0,80%	0,66%	1,74%	5,32%	4,36%	0,00%	0,00%	0,00%	1,73%
5	Síldarvinnslan hf	1,86%	1,86%	2,72%	0,95%	1,60%	0,00%	4,93%	1,28%	1,67%
6	Skagstrendingur hf	1,81%	2,18%	0,96%	0,96%	4,22%	0,00%	0,00%	0,00%	1,63%
7	Haraldur Böðvarsson hf	0,86%	0,73%	1,59%	3,52%	2,34%	1,11%	1,87%	0,43%	1,39%
8	Fiskiðjan Skagfirðingur hf.	1,33%	0,83%	0,88%	2,98%	2,37%	0,00%	0,00%	0,00%	1,37%
9	Knörr h/f, útgerðarfélag	1,03%	2,40%	2,68%	1,60%	0,70%	2,22%	0,00%	0,06%	1,26%
10	Pormóður rammi hf	1,28%	0,86%	1,23%	2,17%	1,98%	0,00%	0,00%	0,45%	1,25%
11	Miðnes ehf	0,69%	1,73%	1,61%	3,68%	1,24%	0,00%	0,00%	0,00%	1,21%
12	Útgerðarfélag Dalvíkinga hf	1,45%	0,87%	0,61%	0,99%	2,74%	0,00%	0,00%	0,00%	1,19%
13	Porbjörn hf	1,16%	1,01%	1,33%	1,89%	0,76%	2,22%	0,00%	0,85%	1,14%
14	Bergur-Huginn h.f.	0,83%	2,43%	2,10%	1,89%	1,13%	0,00%	0,00%	0,22%	1,14%
15	Hrónn hf	1,37%	1,08%	0,57%	0,93%	1,98%	1,11%	0,00%	0,50%	1,13%
16	Hraðfr.st. í Reykjavík h.f	0,43%	0,44%	2,66%	4,34%	0,77%	0,00%	0,00%	0,00%	1,08%
17	Sjólástöðin hf	0,58%	0,57%	1,12%	3,31%	1,99%	0,00%	0,00%	0,00%	1,05%
18	Sæberg hf	1,05%	0,87%	1,00%	1,92%	1,68%	0,00%	0,00%	0,00%	1,05%
19	Hraðfrystistöð Vestmannaeyja	0,76%	2,08%	1,28%	0,11%	0,00%	3,33%	8,64%	1,95%	1,05%
20	Stálskip ehf	0,97%	0,85%	0,81%	2,20%	1,52%	0,00%	0,00%	0,00%	1,01%
21	Útgerðarfélagið Barðinn hf	1,00%	2,34%	1,29%	0,63%	0,02%	3,33%	0,00%	1,10%	0,98%
22	Meitillinn hf	0,74%	0,52%	1,32%	2,64%	1,31%	0,00%	0,00%	0,00%	0,97%
23	Krossvík hf	0,63%	0,63%	0,97%	3,02%	1,45%	0,00%	0,00%	0,00%	0,96%
24	Hraðfr.hús Fáskrúðsfjarðar	1,06%	1,72%	1,36%	0,60%	0,61%	0,00%	0,00%	1,32%	0,93%
25	Álftfirðingur ehf	0,89%	0,67%	0,42%	0,40%	2,55%	0,00%	0,00%	0,77%	0,89%
26	Miðfell hf	1,09%	0,84%	0,80%	0,47%	1,87%	0,00%	0,00%	0,00%	0,87%
27	Hraðfrystihúsið Norðurtangi	0,89%	0,71%	0,50%	0,59%	2,01%	0,00%	0,00%	0,52%	0,83%
28	Fiskiðjan h.f.	0,61%	1,02%	2,78%	1,61%	0,21%	0,00%	0,00%	0,00%	0,79%
29	Borgey hf	0,82%	1,04%	1,10%	0,49%	0,09%	3,33%	0,00%	0,18%	0,76%

Porskígildi reiknast af öllum
tegundum í aflamarki

Aflahlutdeild 1. september 1991
55 stærstu útgerðarfyrirtækin

Skv. skrá Fiskistofu

Nr.	Fyrirtæki	Porskur	Ýsa	Ufsi	Karfi	Grálúða	Síld	Loðna	Úth.rækja	Porskígildi
----	-----	-----	----	----	-----	-----	----	-----	-----	-----
30	Fiskanes hf	0,69%	0,67%	1,06%	0,15%	0,04%	3,33%	2,34%	1,24%	0,71%
31	Hraðfrystihús Eskifjarðar hf	0,54%	0,52%	0,57%	0,55%	0,78%	0,00%	4,36%	1,71%	0,70%
32	Glettingur h.f.	0,59%	0,33%	2,40%	0,08%	0,00%	2,22%	0,00%	0,53%	0,69%
33	Gunnvör hf	0,86%	0,41%	0,41%	0,40%	1,36%	0,00%	0,00%	0,00%	0,66%
34	Magnús Gamalielsson hf	0,77%	0,42%	0,28%	0,45%	1,56%	0,00%	0,00%	0,21%	0,65%
35	P.B Baldurs hf c/o Páll A.Pálsson	0,60%	0,56%	0,56%	0,53%	1,99%	0,00%	0,00%	0,00%	0,65%
36	Útgerðarf. Flateyrar h.f.	0,66%	0,46%	0,64%	0,53%	1,69%	0,00%	0,00%	0,00%	0,64%
37	Fáfnir h.f.	0,67%	0,68%	0,48%	0,54%	1,31%	0,00%	0,00%	0,00%	0,61%
38	Útgerðarfélag Bílddælinga hf	0,58%	0,48%	0,60%	0,61%	1,27%	0,00%	0,00%	0,55%	0,59%
39	Gullberg ehf	0,65%	0,58%	0,53%	0,68%	1,03%	0,00%	0,00%	0,00%	0,57%
40	Ingimundur hf	0,39%	0,19%	0,65%	0,04%	0,01%	2,22%	3,60%	2,29%	0,54%
41	Hvalur hf	0,27%	0,48%	0,89%	1,40%	1,10%	0,00%	0,00%	0,00%	0,53%
42	Gjögur ehf,Grenivík	0,46%	0,46%	0,69%	0,17%	0,25%	1,11%	2,07%	1,05%	0,53%
43	Hólmadrangur hf	0,63%	0,29%	0,25%	0,32%	1,54%	0,00%	0,00%	0,00%	0,53%
44	Skinney hf	0,55%	0,56%	0,46%	0,04%	0,00%	3,33%	0,00%	0,34%	0,52%
45	Arnarnúpur hf	0,42%	0,35%	0,40%	0,58%	1,40%	0,00%	0,00%	0,66%	0,52%
46	Siglfirðingur ehf	0,77%	0,49%	0,36%	0,23%	0,80%	0,00%	0,00%	0,00%	0,51%
47	Búlandstindur hf	0,61%	0,78%	0,76%	0,36%	0,40%	1,11%	0,00%	0,04%	0,51%
48	Skjöldur h/f	0,30%	0,36%	0,37%	1,26%	1,25%	0,00%	0,00%	0,00%	0,50%
49	Snæfellingur hf	0,44%	0,26%	0,71%	0,86%	1,03%	0,00%	0,00%	0,00%	0,50%
50	Íshaf h.f.	0,57%	0,40%	0,55%	0,20%	1,35%	0,00%	0,00%	0,00%	0,49%
51	Jökull hf	0,73%	0,46%	0,36%	0,19%	0,76%	0,00%	0,00%	0,00%	0,48%
52	Hraðfr.hús Tálknafj. h.f.	0,48%	0,29%	0,29%	0,70%	1,18%	0,00%	0,00%	0,00%	0,48%
53	Útg.félag N.-Þingeyinga	0,55%	0,23%	0,23%	0,44%	1,27%	0,00%	0,00%	0,00%	0,47%
54	Hraðfr.h. Stokkseyrar h.f.	0,41%	1,47%	0,84%	0,06%	0,00%	0,00%	0,00%	0,01%	0,46%
55	Guðmundur Runólfsson h.f.	0,34%	0,34%	0,75%	1,07%	0,76%	0,00%	0,00%	0,00%	0,46%
	Samtals:	48,62%	49,92%	61,59%	85,43%	85,39%	29,95%	27,82%	23,67%	54,37%

Aflahlutdeild 1. september 1997
55 stærstu útgerðarfyrtækin

Skv. skrá Fiskistofu

Nr.	Fyrirtæki	Porskur	Ysa	Ufsi	Karfi	Grálúða	Síld	Loðna	Úth.rækja	Porskígildi
1	Samherji hf	4,13%	3,21%	2,31%	6,01%	8,17%	2,22%	0,00%	7,37%	4,81%
2	Grandi hf	2,20%	2,48%	7,68%	16,97%	4,59%	0,00%	0,00%	0,00%	4,03%
3	Pormóður rammi - Sæberg hf	3,02%	2,50%	2,57%	4,22%	4,57%	0,00%	0,00%	7,95%	3,65%
4	Útgerðarfélag Akureyringa hf	4,04%	3,94%	4,05%	8,04%	10,87%	0,00%	0,00%	0,90%	3,49%
5	Haraldur Böðvarsson hf	1,89%	2,15%	3,17%	7,76%	3,95%	2,22%	7,89%	1,45%	3,10%
6	Fiskiðjan Skagfirðingur hf.	2,31%	1,83%	1,54%	5,19%	5,41%	0,00%	0,00%	0,00%	2,20%
7	Síldarvinnslan hf	1,60%	1,82%	2,42%	1,03%	2,27%	3,33%	7,50%	2,89%	2,16%
8	Ingimundur hf	1,02%	0,47%	1,01%	1,36%	0,98%	2,22%	3,60%	4,64%	1,83%
9	Hraðfrystihús Eskifjarðar hf	1,06%	1,13%	1,38%	1,06%	1,40%	0,00%	8,14%	2,59%	1,76%
10	Ístélag Vestmannaeyja hf	1,02%	3,16%	2,44%	0,63%	0,03%	5,36%	10,00%	0,30%	1,69%
11	Básafell hf	0,71%	0,75%	0,46%	0,54%	1,99%	1,11%	0,00%	5,45%	1,66%
12	Skagstrendingur hf	2,32%	2,67%	1,74%	1,55%	4,33%	0,00%	0,00%	1,07%	1,64%
13	Vinnslustöðin hf	1,72%	2,89%	4,82%	2,61%	0,21%	2,22%	1,97%	0,00%	1,52%
14	Miðnes ehf	0,86%	1,63%	1,63%	3,92%	1,25%	2,22%	2,79%	0,75%	1,49%
15	Ögurvík hf	1,09%	0,89%	1,50%	4,33%	4,47%	0,00%	0,00%	0,00%	1,35%
16	Útgerðarfélag Dalvíkinga hf	1,98%	1,46%	1,15%	1,06%	3,01%	1,11%	0,00%	1,21%	1,34%
17	Stálskip ehf	1,05%	0,92%	0,53%	2,21%	1,47%	0,00%	0,00%	0,50%	1,23%
18	Bakki Bolungarvík hf	1,23%	1,48%	0,88%	1,26%	3,51%	0,00%	0,00%	1,59%	1,22%
19	Ljósavík hf	0,13%	0,11%	0,13%	0,12%	0,16%	0,00%	1,90%	4,93%	1,17%
20	Porbjörn hf	1,10%	0,94%	1,23%	1,90%	0,85%	0,00%	0,00%	1,55%	1,12%
21	Fiskanes hf	1,20%	0,82%	1,66%	0,33%	0,04%	3,33%	2,94%	0,99%	1,11%
22	Gjögur ehf, Grenivík	0,73%	0,90%	1,01%	0,25%	0,32%	1,11%	2,57%	2,26%	1,08%
23	Fiskiðjusamlag Húsavíkur hf	1,01%	0,81%	0,92%	0,28%	1,55%	0,00%	0,00%	2,10%	1,02%
24	Gunnvör hf	0,83%	0,50%	0,45%	0,71%	2,76%	0,00%	0,00%	1,76%	1,01%
25	Kristján Guðmundsson h/f	1,58%	1,79%	1,67%	0,19%	2,54%	0,00%	0,00%	0,10%	0,93%
26	Frosti hf	0,30%	0,32%	0,33%	0,92%	1,74%	0,00%	0,00%	2,95%	0,91%
27	Pétur Stefánsson	0,19%	0,30%	0,16%	0,12%	0,07%	0,00%	0,08%	3,96%	0,89%
28	Jökull hf	1,10%	0,62%	0,50%	0,05%	0,79%	0,00%	0,00%	1,60%	0,86%
29	Sjólaskip hf	0,41%	0,57%	0,04%	1,78%	0,90%	0,00%	0,00%	0,00%	0,79%

Skv. skrá Fiskistofu

Nr.	Fyrirtæki	Porskur	Ysa	Ufsi	Karfi	Grálúða	Sild	Loðna	Úth.rækja	Porskígildi
30	Miðfell hf	1,24%	0,93%	0,88%	0,49%	1,49%	1,11%	0,00%	0,28%	0,78%
31	Sigurður Ágústsson ehf	0,50%	0,16%	0,15%	0,01%	0,00%	0,00%	0,00%	1,72%	0,71%
32	Njáll ehf	0,72%	1,46%	1,01%	0,09%	0,00%	2,22%	0,00%	0,82%	0,71%
33	Sigluberg hf	0,19%	0,06%	0,31%	0,01%	0,00%	4,44%	6,20%	0,19%	0,69%
34	Sigfirðingur ehf	0,76%	0,48%	0,39%	0,23%	0,80%	0,00%	0,00%	0,55%	0,68%
35	Hólmadrangur hf	0,55%	0,31%	0,56%	0,49%	2,14%	0,00%	0,00%	1,49%	0,68%
36	Hraðfrystihúsið Norðurtangi	1,16%	0,70%	0,39%	0,36%	1,79%	0,00%	0,00%	0,25%	0,66%
37	Kaupfélag Fáskrúðsfirðinga	1,15%	1,75%	1,50%	0,60%	0,61%	0,00%	0,00%	0,00%	0,66%
38	Snæfellingur hf	0,58%	0,54%	1,08%	0,93%	1,07%	2,22%	0,00%	0,86%	0,66%
39	Hvalur hf	0,26%	0,47%	0,47%	1,40%	1,10%	1,11%	0,50%	0,00%	0,65%
40	Bergur-Huginn ehf	0,54%	1,76%	1,11%	1,42%	0,63%	0,00%	0,00%	0,00%	0,63%
41	Vísir hf	0,89%	1,57%	1,57%	0,11%	0,31%	2,22%	0,00%	0,00%	0,61%
42	Búlandstindur hf	0,85%	1,75%	1,26%	0,55%	0,53%	2,22%	0,00%	0,00%	0,60%
43	Magnús Gamalielsson hf	0,77%	0,72%	0,53%	0,53%	2,07%	0,00%	0,00%	0,34%	0,57%
44	Pinganes ehf	0,49%	1,12%	0,91%	0,07%	0,03%	2,22%	0,00%	0,79%	0,55%
45	Stokksnes hf	0,52%	0,28%	0,89%	2,71%	1,19%	0,00%	0,00%	0,00%	0,55%
46	Valdimar ehf	0,92%	0,86%	0,76%	0,64%	0,01%	0,00%	0,00%	0,08%	0,54%
47	Geiri Péturs ehf	0,07%	0,00%	0,00%	0,00%	0,64%	0,00%	0,00%	2,31%	0,53%
48	Árnes hf, Stokkseyri	0,53%	0,28%	0,76%	0,03%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,53%
49	Hraðfrystistöð Þórshafnar hf	0,68%	0,43%	0,55%	0,22%	1,27%	2,22%	0,00%	0,54%	0,52%
50	Saltver ehf	0,28%	0,22%	0,56%	0,01%	0,04%	2,22%	0,00%	1,54%	0,50%
51	Tangi hf	0,73%	0,93%	0,63%	0,82%	1,04%	0,00%	0,35%	0,00%	0,50%
52	Sólbakki ehf	0,12%	0,16%	0,10%	0,00%	0,01%	1,11%	3,62%	0,52%	0,48%
53	Guðmundur Runólfsson hf	0,56%	0,54%	0,84%	1,08%	0,82%	0,00%	0,00%	0,00%	0,47%
54	Meitillinn hf	0,68%	1,03%	1,09%	0,37%	0,00%	0,00%	0,00%	0,19%	0,46%
55	Nökkvi hf	0,02%	0,00%	0,03%	0,00%	0,53%	0,00%	0,00%	2,20%	0,46%
	Samtals:	57,54%	61,57%	67,71%	89,55%	92,32%	49,72%	60,06%	75,52%	61,51%

Áætluð aflahlutdeild 1. september 1997
55 stærstu útgerðarfyrirtækin

30. ágúst 1997

Samsteypur

Nr.	Fyrirtæki	Porskur	Ysa	Ufsi	Karfi	Grálúða	Síld	Loðna	Úth.rækja	Porskígildi
1	Samherji hf	5,16%	3,70%	3,10%	7,34%	9,15%	8,87%	8,80%	9,47%	6,64%
2	Haraldur Böðvarsson hf	2,75%	3,78%	4,80%	11,68%	5,20%	4,44%	10,68%	2,20%	4,59%
3	Pormóður rammi - Sæberg hf	3,79%	3,22%	3,10%	4,75%	6,64%	0,00%	0,00%	8,30%	4,22%
4	Grandi hf	2,22%	2,48%	7,72%	16,97%	4,59%	1,11%	2,07%	0,00%	4,22%
5	Útgerðarfélag Akureyringa hf	4,04%	3,94%	4,05%	8,04%	10,87%	0,00%	0,00%	0,90%	3,49%
6	Vinnslustöðin hf	2,89%	5,45%	7,18%	3,64%	0,85%	5,55%	4,15%	0,61%	2,86%
7	Fiskiðjan Skagfirðingur hf.	2,66%	2,57%	2,67%	6,07%	5,59%	0,00%	0,00%	0,00%	2,55%
8	Þorbjörninn hf. + Bakki hf	2,34%	2,42%	2,11%	3,16%	4,36%	0,00%	0,00%	3,14%	2,34%
9	Básafell hf	1,88%	1,46%	0,85%	0,90%	3,78%	1,11%	0,00%	5,70%	2,33%
10	Síldarvinnslan hf	1,60%	1,82%	2,42%	1,03%	2,27%	3,33%	7,50%	2,89%	2,16%
11	Hraðfrystihús Eskifjarðar hf	1,06%	1,13%	1,38%	1,06%	1,40%	0,00%	8,14%	2,59%	1,76%
12	Íslélag Vestmannaeyja hf	1,02%	3,16%	2,44%	0,63%	0,03%	5,36%	10,00%	0,30%	1,69%
13	Hraðfrystihúsið Hnífsdal	1,54%	1,25%	1,20%	1,41%	3,23%	1,11%	0,00%	3,23%	1,69%
14	Skagstrendingur hf	2,32%	2,67%	1,74%	1,55%	4,33%	0,00%	0,00%	1,07%	1,64%
15	Gunnvör hf	1,49%	1,05%	1,21%	1,51%	4,23%	0,00%	0,00%	1,77%	1,46%
16	Ögurvík hf	1,09%	0,89%	1,50%	4,33%	4,47%	0,00%	0,00%	1,77%	1,35%
17	Útgerðarfélag Dalvíkinga hf	1,98%	1,46%	1,15%	1,06%	3,01%	1,11%	0,00%	1,21%	1,34%
18	Stálskip ehf	1,05%	0,92%	0,53%	2,21%	1,47%	0,00%	0,00%	0,50%	1,23%
19	Ljósavík hf	0,13%	0,11%	0,13%	0,12%	0,16%	0,00%	1,90%	4,93%	1,17%
20	Fiskanes hf	1,20%	0,82%	1,66%	0,33%	0,04%	3,33%	2,94%	0,99%	1,11%
21	Gjögur ehf, Grenivík	0,73%	0,90%	1,01%	0,25%	0,32%	1,11%	2,57%	2,26%	1,08%
22	Fiskiðjusamlag Húsavíkur hf	1,01%	0,81%	0,92%	0,28%	1,55%	0,00%	0,00%	2,10%	1,02%
23	Kristján Guðmundsson h/f	1,58%	1,79%	1,67%	0,19%	2,54%	0,00%	0,00%	0,10%	0,93%
24	Hraðfrystistöð Þórshafnar hf	0,72%	0,43%	0,63%	0,22%	1,28%	3,33%	3,92%	0,70%	0,89%
25	Pétur Stefánsson	0,19%	0,30%	0,16%	0,12%	0,07%	0,00%	0,08%	3,96%	0,89%
26	Særún ehf	0,15%	0,33%	0,47%	0,06%	0,53%	0,00%	0,00%	3,80%	0,88%
27	Jökull hf	1,10%	0,62%	0,50%	0,05%	0,79%	0,00%	0,00%	1,60%	0,86%
28	Ingimundur hf	0,39%	0,18%	0,69%	0,04%	0,01%	1,11%	0,00%	3,25%	0,84%
29	Sjólaskip hf	0,41%	0,57%	0,04%	1,78%	0,90%	0,00%	0,00%	0,00%	0,79%

Áætluð aflahlutdeild 1. september 1997
55 stærstu útgerðarfyrirtækin

30. ágúst 1997

Samsteypur

Nr.	Fyrirtæki	Porskur	Ysa	Ufsi	Karfi	Grálúða	Síld	Loðna	Ulh.rækja	Porskígildi
30	Borgey hf	0,50%	0,35%	0,86%	0,05%	0,00%	11,21%	2,03%	0,00%	0,73%
31	Sigurður Agústsson ehf	0,50%	0,16%	0,15%	0,01%	0,00%	0,00%	0,00%	1,72%	0,71%
32	Njáll ehf	0,72%	1,46%	1,01%	0,09%	0,00%	2,22%	0,00%	0,82%	0,71%
33	Sigfirðingur ehf	0,76%	0,48%	0,39%	0,23%	0,80%	0,00%	0,00%	0,55%	0,68%
34	Hólmadrangur hf	0,55%	0,31%	0,56%	0,49%	2,14%	0,00%	0,00%	1,49%	0,68%
35	Kaupfélag Fáskrúðsfirðinga	1,15%	1,75%	1,50%	0,60%	0,61%	0,00%	0,00%	0,00%	0,66%
36	Snæfellingur hf	0,58%	0,54%	1,08%	0,93%	1,07%	2,22%	0,00%	0,86%	0,66%
37	Hvalur hf	0,26%	0,47%	0,47%	1,40%	1,10%	1,11%	0,50%	0,00%	0,65%
38	Vísir hf	0,89%	1,57%	1,57%	0,11%	0,31%	2,22%	0,00%	0,00%	0,61%
39	Búlandstindur hf	0,85%	1,75%	1,26%	0,55%	0,53%	2,22%	0,00%	0,00%	0,60%
40	Tangi hf	0,73%	0,93%	0,65%	0,82%	1,04%	0,00%	1,35%	0,00%	0,57%
41	Pinganes ehf	0,49%	1,12%	0,91%	0,07%	0,03%	2,22%	0,00%	0,79%	0,55%
42	Stokksnes hf	0,52%	0,28%	0,89%	2,71%	1,19%	0,00%	0,00%	0,00%	0,55%
43	Valdimar ehf	0,92%	0,86%	0,76%	0,64%	0,01%	0,00%	0,00%	0,08%	0,54%
44	Bergur-Huginn ehf	0,54%	1,76%	1,11%	1,42%	0,63%	0,00%	0,00%	0,00%	0,53%
45	Árnes hf,Stokkseyri	0,53%	0,28%	0,76%	0,03%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,53%
46	Geiri Péturs ehf	0,07%	0,00%	0,00%	0,00%	0,64%	0,00%	0,00%	2,31%	0,50%
47	Saltver ehf	0,28%	0,22%	0,56%	0,01%	0,04%	2,22%	0,00%	1,54%	0,50%
48	Sólbakki ehf	0,12%	0,16%	0,10%	0,00%	0,01%	1,11%	3,62%	0,52%	0,48%
49	Guðmundur Runólfsson hf	0,56%	0,54%	0,84%	1,08%	0,82%	0,00%	0,00%	0,00%	0,47%
50	Soffanías Cecilsson	0,43%	0,32%	0,04%	0,02%	0,00%	0,00%	0,00%	0,88%	0,40%
51	Útgerðartélagið Njörður ehf	0,09%	0,08%	0,08%	0,09%	0,18%	0,00%	1,83%	0,95%	0,40%
52	Gullberg ehf	0,66%	0,59%	0,57%	0,67%	1,03%	0,00%	0,00%	0,00%	0,40%
53	Skinney hf	0,36%	0,40%	0,43%	0,02%	0,00%	3,33%	0,97%	0,06%	0,40%
54	Hraðfrystihús Hellissands hf	0,75%	0,35%	0,35%	0,01%	0,25%	0,00%	0,00%	0,38%	0,39%
55	Lómur hf	0,23%	0,14%	0,24%	0,10%	0,01%	0,00%	0,00%	1,32%	0,39%
	Samtals:	62,49%	67,11%	74,18%	92,91%	96,10%	70,91%	73,05%	81,82%	72,30%

Áætluð aflahlutdeild 1. september 1997
55 stærstu útgerðarfyrirtækin fiskveiðiárið 1997/1998

30. ágúst 1997

Forsendur

Nr.	Nafn fyrirtækis		Aflahlutdeild neðangreindra aðila eru sameinaðar			
	-----		aflahlutdeild fyrirtækjanna í 1. dálki			
1	Samherji hf	Sigluberg hf	Friðþjófur hf	+ Þorsteinn EA 810 - Sunnuberg NS-199		
2	Haraldur Böðvarsson hf	Miðnes ehf				
3	Þormóður rammi - Sæberg hf	Magnús Gamalíelsson hf				
4	Grandi hf	Faxamjöl hf				
5	Útgerðarfélag Akureyringa hf					
6	Vinnslustöðin hf	Meitillinn hf	Bárustigur ehf	Íslandsbanki hf, útibú 582	Immanuel ehf	
7	Fiskiðjan Skagfirðingur hf.	Hraðfrystihús Grundarfjarðar hf				
8	Þorbjörninn hf. + Bakki hf	Sameining: Þorbjörninn hf Grindavík og Bakki hf. Bolungarvík				
9	Básafell hf	Hraðfrystihúsið Norðurtangi	Fiskvinnslan Kambur hf			
10	Síldarvinnslan hf					
11	Hraðfrystihús Eskifjarðar hf					
12	Ísfélag Vestmannaeyja hf					
13	Hraðfrystihúsið Hnífsdal	Sameining: Hraðfrystihúsið + Miðfell hf. + Frosti hf.				
14	Skagstrendingur hf					
15	Gunnvör hf	Íshúsfélag Ísfirðinga hf				
16	Ögurvík hf					
17	Útgerðarfélag Dalvíkinga hf	+ Gunnarstindur hf.				
18	Stálskip ehf					
19	Ljósavík hf					
20	Fiskanes hf					
21	Gjögur ehf, Grenivík					
22	Fiskiðjusamlag Húsavíkur hf					
23	Kristján Guðmundsson h/f					
24	Hraðfrystistöð Þórshafnar hf	Júpíter hf, Bolungarvík				
25	Pétur Stefánsson					
26	Særún ehf	Nökkvi hf	Þórdís ehf.			
27	Jökull hf					

Áætluð aflahlutdeild 1. september 1997
55 stærstu útgerðarfyrirtækin fiskveiðiárið 1997/1998

30. ágúst 1997

Forsendur

28	Ingimundur hf	- Þorsteinn EA 810					
29	Sjólaskip hf						
30	Borgey hf	Húnaröst ehf					
31	Sigurður Ágústsson ehf						
32	Njáll ehf						
33	Siglfirðingur ehf						
34	Hólmadrangur hf						
35	Kaupfélag Fáskrúðsfirðinga						
36	Snæfellingur hf						
37	Hvalur hf						
38	Vísir hf						
39	Búlandstindur hf						
40	Tangi hf	+ Sunnuberg NS-199					
41	Pinganes ehf						
42	Stokksnes hf						
43	Valdimar ehf						
44	Bergur-Huginn ehf						
45	Arnes hf,Stokkseyri						
46	Geiri Péturs ehf						
47	Saltver ehf						
48	Sólbakki ehf						
49	Guðmundur Runólfsson hf						
50	Softanfas Cecillsson						
51	Útgerðarfélagið Njörður ehf						
52	Gullberg ehf						
53	Skinney hf						
54	Hraðfrystihús Hellissands hf						
55	Lómur hf						
	Samtals:						

SÝNISHORN

3. apríl 1997

Sjávarútvegsráðherra hefur nýlega skipað starfshóp sem gera á tillögur um reglur varðandi dreifða eignaraðild í sjávarútvegsfyrirtækjum. Starfshópnum er m.a. ætlað að fjalla um hvort ástæða sé til að setja hámark á hve mikla aflahlutdeild skip í eigu einstakra aðila geti haft og hvort gera eigi kröfu til þess að eignaraðild að félögum sem hafa forræði yfir aflahlutdeild umfram tiltekin mörk skuli dreifð og félögin opin, t.d. skráð á verðbréfaþingi.

Starfshópurinn telur æskilegt að við umfjöllun hópsins um það hvort gera eigi þá kröfu um dreifða eignaraðild, sem að framan greinir, liggi fyrir upplýsingar um það hvernig nú sé háttað eignaraðild að sjávarútvegsfyrirtækjum og hvernig hún hafi breyst á undanförunum árum. Því var ákveðið að skrifa 50 stærstu sjávarútvegsfyrirtækjum landsins (m.v. kvóta samkvæmt þorskígildum) og óska upplýsinga um nokkur atriði.

Í samræmi við framangreint er þess hér með farið á leit við yður að þér upplýsið eftirfarandi:

1. Hver er fjöldi hluthafa félagsins miðað við 1. apríl 1997? Hvaða breytingar hafa orðið á hluthafafjöldanum frá árslokum 1990 (eða frá stofnun félagsins ef það er stofnað eftir árslok 1990) miðað við lok hvers árs? Ef breytingar á hluthafafjölda eiga rætur að rekja til samruna fyrirtækja óskast þess getið.
2. Hversu hátt hlutfall hlutafjár í félaginu á/eiga miðað við 1. apríl 1997
 - a) Stærsti hluthafi félagsins?
 - b) Stærstu 3 hluthafar félagsins?
 - c) Stærstu 5 hluthafar félagsins?
 - d) Stærstu 10 hluthafar félagsins?

Hver var staðan að þessu leyti miðað við árslok 1990 annars vegar og árslok 1995 hins vegar?

3. Ef annað sjávarútvegsfyrirtæki á hlut í félaginu er óskað upplýsinga um það hvaða fyrirtæki þar um ræðir og hver eignarhlutur þess eða þeirra er.

4. Hver, ef einhver, er samanlagður hlutfallslegur eignarhlutur sveitarfélaga, lífeyrissjóða, hlutabréfasjóða og verðbréfasjóða í félaginu miðað við 1. apríl 1997, og til samanburðar miðað við árslok 1990 og 1995?
5. Eru viðskipti með hluti í félaginu frjáls samkvæmt samþykktum félagsins eða er þar kveðið á um hömlur á viðskipti (t.d. gerður áskilnaður um að stjórn félags samþykki sölu eða veðsetningu hluta eða kveðið á um forkaupsrétt félagsins sjálfs og/eða einstakra hluthafa)?
6. Eru uppi einhver áform um að bjóða út hlutafé í félaginu á almennum markaði? Ef svo er, hvenær og í hvaða mæli?
7. Ef félagið á eignarhlut í öðru eða öðrum fyrirtækjum sem ráða yfir aflaheimildum óskast upplýsingar um þau fyrirtæki og hver eignarhlutur félagsins er í hverju tilviki.

Vonast er til að þér sjáið yður fært að taka saman og miðla starfshópnum fyrrgreindum upplýsingum. Svar óskast fyrir 1. maí n.k. Það stílist á:

Starfshópur um dreifða eignaraðild sjávarútvegsfyrirtækja
b/t Kristjáns Skarphéðinssonar, ritara
Sjávarútvegsráðuneytið
Skúlagötu 4
150 Reykjavík

Öllum fyrirspurnum óskast beint til undirritaðs

Með fyrirfram þakklæti

F.h. starfshópsins

Kristján Skarphéðinsson
ritari starfshópsins.

SAMANDREGIN SVÖR ÚTGERÐARFYRIRTÆKJA

Fyrirtæki	Fjöldi hluthafa ¼ 1997	Fj. hluthafa 1990	Hlutaþjáreign stærstu eigenda %			Hlutaþj.eign sveitaf. o.fl - 1997 1995 1990			
			1997	1995	1990	1997	1995	1990	
Árnes hf. Þorlákshöfn	239	75 ¹	stærsti : 3 stærstu: 5 stærstu: 10 stærstu:	27,68 44,01 52,54 66,84	25,00 45,83 55,60 71,75	21,78 33,32 43,44 68,60	11, 68	4,43	6,93
Borgey hf. Höfn	185	19	stærsti : 3 stærstu: 5 stærstu: 10 stærstu:	47,07 68,11 84,31 94,56	37,63 70,56 86,91 96,37		31, 05	31,05	0
Langanes hf. Húsavík	5	5	stærsti : 3 stærstu: 5 stærstu:	54,28 98,56 100,0	54,28 98,56 100,0	54,28 98,56 100,0	0	0	0
Þorbjörn hf. Grindavík	6	6	stærsti : 3 stærstu: 5 stærstu: 10 stærstu:	20,0 60,0 90,0 100,0	20,0 60,0 90,0 100,0	20,0 60,0 90,0 100,0	0	0	0
Ingimundur hf Reykjavík	7	sv.ekki	stærsti :	98,7	98,7	98,7	0	0	0
Magnús Gamalielsson hf - Ólafsfirði	10	sv.ekki	stærsti : 3 stærstu: 5 stærstu: 10 stærstu:	3 x 24 % 	3 x 24 % 	sv. ekki	0	0	0
Gunnvör hf. Ísafirði	8	8	stærsti : 3 stærstu: 5 stærstu:	16,67 50,0 75,0	16,67 50,0 75,0	16,67 50,0 75,0	0	0	0
Hraðfrystihús Eskifjarðar hf	293	85	stærsti : 3 stærstu: 5 stærstu: 10 stærstu:	23,3 41,8 51,2 68,0	24,0 45,8 59,0 78,4	21,7 50,9 65,3 85,9	24,6	20,4	7,5
Bergur- Huginn hf. Vestmannaeyj.	6	6	stærsti : 3 stærstu: 5 stærstu: 10 stærstu:	51,0 88,0 96,0 	51,0 88,0 96,0 	51,0 88,0 96,0 	0	0	0
Þormóður rammi hf. Siglufirði	407	152	stærsti : 3 stærstu: 5 stærstu: 10 stærstu:	20,60 46,21 53,65 66,10	28,49 55,72 62,60 73,05	24,00 49,10 70,80 97,12	24,8 5	14,59	1,0
Útgerðarfélag Dalvíkinga hf	1	1		100,0	100,0	100,0	0	0	0
Básafell hf. Ísafirði	203	3	stærsti : 3 stærstu: 5 stærstu: 10 stærstu:	33,92 55,19 66,22 84,90	Myndað við samruna 6 ftk. á árunum 1996 og 1997		sv. ekki	sv. ekki	sv. ekki

Fyrirtæki	Fjöldi hluthafa ¼ 1997	Fj. hluthafa 1990	Hlutfjáræign stærstu eigenda %			Hlutfjáræign sveitaf. o.f. - %l			
			1997	1995	1990	1997	1995	1990	
Stálskip ehf. Hafnarfirði	Svarar ekki			sv. ekki	sv. ekki	sv. ekki	0	0	0
Miðnes hf	Samruni við Har. Böðvars	4	stærsti : 3 stærstu: 5 stærstu:	27% í Har. Böðv.	25 75 100	25 75 100			
Vinnslustöðin Vestmannaeyj. og Þorlákshöfn	595	89	stærsti : 3 stærstu: 5 stærstu: 10 stærstu:	17,79 37,76 50,61 68,51	16,83 41,74 58,25 79,14	21,30 47,64 59,81 75,01	31,24	23,57	0
Ísfélag Vesmannaeyja hf.	15	17 ²	stærsti : 3 stærstu: 5 stærstu: 10 stærstu:	47,27 95,21 98,05 99,73	47,27 95,21 98,05 99,73		0	0	0
Frosti hf, Súðavík	33	18	stærsti : 3 stærstu: 5 stærstu: 10 stærstu:	42,54 87,06 89,77 92,60	42,54 87,06 89,77 92,60		42,57	52,57	42,57
Gjögur hf, Greinivík	14		stærsti : 3 stærstu: 5 stærstu:	37,68 59,42 76,22	37,68 59,42 76,22	37,68 59,42 76,22	0	0	0
Kaupfél. Fáskrúðsfjarð.	Samvinnufélag								
Grandi hf, Reykjavík	936	357	stærsti : 3 stærstu: 5 stærstu: 10 stærstu:	25,74 48,14 57,53 70,91	25,00 47,25 55,39 67,61	44,00 70,50 82,70 98,00	19,9	16,0	11,0
Fiskiðjus. Húsavíkur hf.	321	86	stærsti : 3 stærstu: 5 stærstu: 10 stærstu:	43 67 83 96	40 76 93 97	57 92 94 97	57	58	34
Haraldur Böðvarsson, Akranesi	999	10	stærsti : 3 stærstu: 5 stærstu: 10 stærstu:	10,8 24,4 35,1 48,4	svara r ekki	svarar ekki	29,4	27,9	0
Útgerðarfélag Akureyringa hf.	1790	1827	stærsti : 3 stærstu: 5 stærstu: 10 stærstu:	20,0 50,03 66,17 77,93	ekki til uppl.	ekki til uppl.	37,78	ekki til uppl.	ekki til uppl.
Skagstend- ingur hf, Skagaströnd	439	262	stærsti : 3 stærstu: 5 stærstu: 10 stærstu:	25 57 71 85	25 49 60 73	39 60 64 70	36	38	44

Fyrirtæki	Fjöldi hluthafa ¼ 1997	Fj. hlut- hafa 1990	Hlutaðjäreign stærstu eigenda %			Hlutaðj. eign sveitaf. o.f. - %			
			1997	1995	1990	1997	1995	1990	
Sig. Agústsson Stykkishólmi	5	5	stærsti :	75	75	75	sv. ekki		
			3 stærstu:	91,17	91,17	91,17			
			5 stærstu:	100	100	100			
			10 stærstu:	100	100	100			
Sólbakki hf, Njarðvík	2	2	stærsti :	50	50	50	0	0	0
			3 stærstu:	100	100	100			
Ljósavík hf, Þorlákshöfn	4	5	stærsti:	40	40	40	0	0	0
Síldarvinnslan Neskaupstað	650	150	stærsti :	23,16	25,58	44,0	41,4	44,1	14,66
			3 stærstu:	42,56	49,09	61,12			
			5 stærstu:	56,0	59,4	70,82			
			10 stærstu:	66,86	73,88	73,32			
Hólma- drangur hf. Hólmavík	129	13	stærsti :	39,42	50,75	44,44	27,97	20,59	23,32
			3 stærstu:	61,75	81,55	95,35			
			5 stærstu:	71,55	89,11	98,93			
			10 stærstu:	86,89	95,95	99,54			
Fiskiðjan Skagstr. Sauðárkróki	196	27	stærsti :	55,87	42,71	48	13,48	17,13	16,59
			3 stærstu:	74,13	68,72	75			
			5 stærstu:	86,89	83,44	92			
			10 stærstu:	92,85	93,98	99,9			

- 1) Árnes var stofnað 1992. Þessi tala er því fjöldi hluthafa 31/12 1992.
- 2) Upplýsingar um fjölda hluthafa 1. janúar 1992. Hafa ekki uppl. um fjölda hluthafa fyrir þann tíma en þann dag sameinuðust þrjú fyrirtæki í eitt, þ.e. Bergur-Huginn hf., Hraðfrystistöð Vestmannaeyja hf. og Ísfélagið undir nafni þess síðastnefnda.